

SADRŽAJ

NEKA OPŠTA PITANJA KLASSE RAZMATRANIH SISTEMA

I OPŠTA RAZMATRANJA	1
1. UVOD	1
Literatura	4
2. PRIRODA I OSOBENOSTI LINEARNIH SINGULARNIH SISTEMA	5
Literatura	6
3. KLASIFIKACIJA I PODELE KONTINUALNIH SINGULARNIH SISTEMA	7
Literatura	10

4. MATEMATIČKI MODELI I PRIMERI SINGULARNIH SISTEMA	11
4.1. Primeri kontinualnih singularnih sistema u elektrotehnici	12
4.1.1 Primeri kontinualnih iregularnih singularnih sistema u elektrotehnici	12
4.1.2 Još jedan specifičan primer kontinualnog singularnog sistema u elektrotehnici	15
4.1.3 Kraći hronološki pregled zastupljenosti singularnih sistema u nauci, tehnici i prirodnim i društvenim naukama	16
Literatura	17

II TEORIJSKE OSNOVE I DINAMIČKO PONAŠANJE SINGULARNIH SISTEMA .....

21

5. KANONIČKE FORME LINEARNIH SINGULARNIH SISTEMA	23
5.1 Upravljiva kanonička forma	23
5.2 Osmotriva kanonička forma	24
5.3 SVD kanonička forma	24
5.4 Normalna kanonička forma	25
5.5 Standardna kanonička forma	26
5.6 Vajerštrasova kanonička forma	27
5.7 Posebna standardna kanonička forma	27
5.8 Posebna upravljiva kanonička forma	28
5.9 Core–nilpotent forma	30
5.10 Godbout–Jordan–ova kanonička forma	30
5.11 Christodoulou–Mertzios–ova kanonička forma	35
5.12. Tan–Vandewalle–ova kanonička forma	38
Literatura	42

6. REŠLJIVOST KONTINUALNOG LINEARNOG SINGULARNOG SISTEMA OPISANOG ALGEBRO–DIFERENCIJALNIH JEDNAČINA	45
Literatura	51

7. KONZISTENTNI POČETNI USLOVI	53
Literatura	55
8. ODREĐIVANJE REŠENJA SINGULARNOG SISTEMA DIFERENCIJALNIH JEDNAČINA I KRETANJE SINGULARNOG SISTEMA U PROSTORU STANJA	59
8.1 Prilaz sa pozicije primene Drazinove inverzije	59
8.2 Prilaz sa pozicija primene kanoničkih formi	60
8.3 Prilaz sa pozicija primene Moore–Penrosove inverzije	63
Literatura	67
9. MATRICA PRENOSNIH FUNKCIJA KONTINUALNIH LINEARNIH SINGULARNIH SISTEMA	69
9.1 Metoda Paraskevopoulos–Christodoulou–Boglu	69
9.2 Metoda Mertizios	71
9.3 Metoda Mertzios–Syrmos	74
Literatura	76
10. IMPULSNO PONAŠANJE KONTINUALNIH LINEARNIH SINGULARNIH SISTEMA	77
10.1 Opšta razmatranja	77
10.2 Neke specifičnosti rešenja sistema algebro– diferencijalnih jednačina kao prirodnih matematičkih modela kontinualnih linearnih singularnih sistema	85
10.2.1 Opšta razmatranja	85
10.2.2 Opšti oblik rešenja sistema algebro–diferencijalnih jednačina	88
Literatura	97

IMPULSNA PONAŠANJA SINGULARNIH SISTEMA

III IMPULSNA PONAŠANJA	
LINEARNIH SINGULARNIH SISTEMA	99
11. STABILNOST SISTEMA OPISANIH	
DIFERENCIJALNIM JEDNAČINAMA	
KOJE SADRŽE IMPULSE	99
11.1 Osnovna svojstva	99
11.2 Stabilnost opšteg sistema	101
Literatura	106
12. DOVOLJNI USLOVI	
ZA IMPULSNU NEUPRAVLJIVOST	
I IMPULSNU NEOSMOTRIVOST	
KOD SINGULARNIH SISTEMA	107
12.1 Uvodna razmatranja	107
12.2 Glavni rezultati	109
Literatura	111
13. IMPULSNI MODOVI	
I UZROČNOST KOD SINGULARNIH SISTEMA	113
13.1 Uvod	113
13.2 Teorijska priprema	113
13.3 Impulsni modovi	117
13.3.1 Impulsni modovi i povratna sprege stanja	118
13.3.2 Impulsna upravljivost i impulsna osmotrivost	119
13.3.3. Impulsni modovi usled povratne sprege stanja	120
13.4 Uzročnost	123
13.4.1 Uzročnost, Y–upravljivost, Y–osmotrivost	123
13.4.2 Uzročnost između ulaznih i izlaznih veličina	125
13.4.3 Uzročnost usled upravljanja	126
13.5 Primeri	127
Literatura	130
14. DOPUNSKA REŠENJA ZA SINGULARNE SISTEME	131
14.1 Uvod	131
14.2 Početna razmatranja	131

15. O POČETNIM TRENUTNIM SVOJSTVIMA SINGULARNIH SISTEMA	145
15.1 Uvod	145
15.2 Postojanje i predstavljanje početnih skokova	145
15.3 Eliminacija skoka izlaznom povratnom spregom	148
15.4 Minimizacija početnih trenutnih skokova	153
Literatura	159
16. DECENTRALIZOVANA STABILIZACIJA SINGULARNIH I SLOŽENIH SISTEMA AUTOMATSKOG UPRAVLJANJA SA VREMENSKIM KAŠNENJEM I SA IMPULSNIM REŠENJIMA	161
16.1 Uvod	161
16.2 Pripremni deo	162
16.3 Teoreme stabilnosti	165
16.4 Decentralizovana stabilizacija	169
16.5 Primer	170
Literatura	174
17. NEKI KOMENTARI O IMPULSNOM PONAŠANJU LINEARNIH SINGULARNIH SISTEMA	177
17.1 Uvod	177
17.2 Dinamika sistema	177
17.3 Standardna kanonička forma	181
Literatura	184
18. ROBUSNA STABILIZACIJA SINGULARNIH SISTEMA SA IMPULSNIM PONAŠANJEM, VREMENSKIM KAŠNENJEM I NELINEARNIM PERTURBACIJAMA	185
18.1 Uvodna razmatranja	185

18.2 Formulacija problema	186
18.3 Sistemi sa vremenskim kašnjenjem i sistemi sa impulsnim ponašanjem	188
18.4 Robusna stabilizacija	193
18.5 Algoritam projektovanja upravljačkog sistema sa primerom	202
Literatura	204
19. ROBUSNA STABILNOST KOMPOZITNIH SINGULARNIH I INTERVALNO IMPULSNIH DINAMIČKIH SISTEMA SA NEODREĐENOSTIMA I SA VREMENSKIM KAŠNJENJEM	207
19.1 Uvod	207
19.2 Formulacija problema	208
19.3 Preliminarna razmatranja	211
19.4 Robusna stabilnost	214
19.5 Primer	225
Literatura	226

PRIMENA GENERALISANIH INVERZIJA U ANALIZI DINAMIČKOG PONAŠNJA LINEARNIH SIGULARNIH SISTEMA

IV OPŠTA TEORIJA GENERALISANIH INVERZIJA	229
20. IZVODI IZ TEORIJE MATRICA	229
Literatura	236
21. MOORE–PENROSE–OV ILI GENERALISANI INVERZ	237
21.1 Osnovne definicije	237
21.2 Osnovne osobine Moore–Penrose–ovog inverza	240
21.3 Moore–Penrose–ov inverz nekih specijalnih matrica	243
21.4 Izračunavanje Moore–Penrose–ovog inverza	245

21.5 (I, J, K)–generalisani inverzi	253
21.6 Minimalno svojstvo Moore–Penrose–ovog inverza	259
21.7 Izračunavanje generalisanih inverza i brojnog rešenja linearnih jednačina	262
21.7.1 Generalisani inverzi	262
21.7.2 Linearne jednačine	265
21.7.3 Numerički primeri	266
21.8 Rešenje matrične jednačine $AXB=C$	270
21.9 Izračunavanje prostora kolona, nultog prostora i projektora	271
21.10 Druge metode za izračunavanje Moore–Penrose–ovog inverza	272
22.11 Primer generalisanih inverza u zadacima identifikacije sistema	276
21.11.1 Opšta postavka problema	276
21.11.2 Primene generalisanih inverza u metodi najmanjih kvadrata	278
Literatura	279
22. DRAZIN–ova INVERZIJA	281
22.1 Uvod	281
22.2 Osnovne definicije	281
22.3 Osnovne osobine Drazin–ovog inverza	286
22.4 Drazin–ov inverz kao polinom po A	290
22.5 Izračunavanje Drazin–ovog inverza	295
22.6 Spektralni generalisani inverzi kvadratnih matrica	301
22.7 Spektralna svojstva Drazin–ovog inverza	304
22.8 Ostali spektralni inverzi	309
Literatura	310
23. PRIMENA GENERALISANIH INVERZA U SINGULARNIM SISTEMIMA	311
23.1 Pojam singularnih sistema, oblasti primene, pojava i poreklo singularnosti	311
23.2 Određivanje kretanja singularnih sistema pomoću Drazin–ovog inverza	313

23.3 Određivanje kretanja sistema gde su sistemske matrice pravougaone	329
Literatura	334

NEKI PROBLEMI STABILIZACIJE I OPTIMIZACIJE KONTINUALNIH LINEARNIH SINGULARNIH SISTEMA

V STABILIZACIJA I OPTIMIZACIJA	335
---	------------

24. NEUPRAVLJIVI SINGULARNI SISTEMI U BESKONAČNOSTI	335
24.1 Uvod	335
24.2 Definicije i leme	339
24.3 Redukcija do sažete forme	343
24.4 Regularizacija i minimizacija indeksa pomoću povratne sprege po stanju.....	350
24.5 Geometrijski dokazi	354
24.6 Povratna sprega po izvodu veličina stanja i povratna sprega po izlazu	356
Literatura	358

25. LINEARNO KVADRATNA OPTIMALNA REGULACIJA ZA VREMENSKI KONTINUALNE SINGULARNE SISTEME – NA BAZI DINAMIČKOG PROGRAMIRANJA	361
25.1 Uvod	361
25.2 Preliminarni rezultati	362
25.3 Linearno–kvadratni slučaj	364
25.4 Problem beskonačnog horizonta	370
Literatura	373

26. H_{∞} UPRAVLJANJE ZA SINGULARNE SISTEME: PRISTUP PREKO MATRIČNIH NEJEDNAKOSTI	375
26.1 Uvod	375
26.2 Matrične nejednakosti za singularne sisteme	376
26.3 Glavni rezultati	379
Literatura	385

DODACI

DODACI	387
DODATAK A – Oznake	387
DODATAK B – Ekvivalentnost singularnih sistema	393
Literatura	395
DODATAK C – Dokazi nekih Lema iz Glave 18	395
Literatura	396
DODATAK D – Dokaz Teoreme 26.2	397
DODATAK E – Transformacije	401
E.1 Proste funkcije i uopštenja	401
E.2 Linearne transformacije	403
E.3 Promena bazisa	405
E.4 Operacije sa linearnim transformacijama	406
E.5 Granične transformacije	408
E.6 Neke transformacije konačnih dimenzija	409
E.7 Neke transformacije na prostorima beskonačnih dimenzija	412
Literatura	414
DODATAK F – Stabilnost linearnih mehaničkih sistema sa holonomnim vezama	415
F.1 Uvod	415
F.2 Stabilnost	417
F.3 Linearni vremenski nepromenljivi singularni sistemi	418
F.4 Linearni vremenski nepromenljivi mehanički sistemi sa holonomnim vezama (ograničenjima)	421
Literatura	425
LITERATURA	427